

Skoltebyen Neiden kulturmiljø

Innholdsfortegnelse

Skoltebyen Neiden kulturmiljø

Publisert 09.03.2018 av Riksantikvaren

Skoltebyen er Neidensamenes gamle sommerboplass og senere faste boplass. Den skoltesamiske/østsamiske kulturhistorien er en særegen del av Nordkalotten og Skandinavias historie. I Neiden har hovedboplassen til den vestligste av de østsamiske siidaene fått ligge relativt urørt, slik at sporene etter tidligere tiders bruk er intakte.

Skoltebyen ligger ved Neidenelva og har vært østsamenes boplass. Foto: Arve Kjersheim, Riksantikvaren

Det er funnet over 100 skjelett i området som har vært en ortodoks gravplass. Foto: Arve Kjerseim, Riksantikvaren

Østsamene er knyttet til russisk-ortodoks tro, St. Georgs kapell fra 1565 er en del av fredningen. Foto: Asgeir Svestad/Line Bårdseng, Riksantikvaren

Kommune: Sør-Varanger

Fylke: Finnmark

Fredning vedtatt i statsråd september 2000 (se forskrift)

Areal: ca. 230.700 m²

Neidensamene, eller østsamene/skoltene, er en minoritet i den samiske folkegruppen, og skiller seg fra andre samer på en rekke områder. Språket er blant annet svært forskjellig, og russisk kultur har hatt sterk innflytelse. Østsamene har siden 1500-tallet bekjent seg til den russisk-ortodokse tro.

I fredningsområdet inngår en rekke kulturminner, flere av dem er automatisk fredet. Blant disse er en ortodoks gravplass, ruiner etter en røykbadstu, 16 gammetufter og det ortodokse St.Georgskapellet som er 13 kvadratmeter stort. I tillegg finnes også en rekke naturlige terrengtrekk med tilhørighet til ortodoks religionsutøvelse, blant annet dåp.

Det markerte brune området viser det fredete kulturmiljøet Skoltebyen Neiden. Klikk på symbolet i det markerte området for mer informasjon fra Kulturminnesøk. Du kan også zoome i kartet for å utforske nærmere.

Formålet med fredningen av Skoltebyen er å bevare området kulturhistoriske, religiøse og landskapsmessige verdier. Skoltebyen kan karakteriseres som det viktigste kulturminneområdet for den østsamiske historien og for den gjenlevende østsamiske kulturen i Norge.

Fredningen skal forhindre en bruk av området som forringer disse verdiene, og samtidig legge til rette for en bruk som kan bidra til formidling, vedlikehold og utvikling av østsamisk kultur. Fredningen vil ikke påvirke laksefisket i Neidenelven eller annen næringsvirksomhet i området.

Kulturmiljøer

- Område der kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng
- Kan for eksempel være et byområde, ei setergrend, et fiskevær eller et industriområde med fabrikker og boliger
- I dag er tolv kulturmiljøer fredet i Norge